

eemt Hij den
op Zich, voor
kruis.

H geschapen
rt: heilig was
od, en onge-
zadigd, want
n mensch om

bleef — maar
i, los van God,
n — maar los
eelijke dingen
nimmer ver-
orsten.

ch, bij jongen
len, een dors-
naar rust —
en... in het
ongeschiedten

ds sterven...
lij dorst!
e eeuwigheds-
st, een dorsten
veel wranger
n eeuwigheid

onderdeel is
de kruiswoord
hristus' werk

rijspraak ligt,
ek onze zege-
i onze lfenis.
et Lam Gods

n heeft leeren
eid — die kan
vondere liefde.

len beker der
eiken, als Hij
dien anderen
— dien drink-
aamgeprest in
naar lichaam

end ten dood
we Testament
ente zou ont-
e, die Hem als
n belijden —

de Zijnen den
oninkrijk van
ng van hemel-

sten, want het
Leidsman zijn

J. SMELIK.

EVEN

Opening

de vergadering
un. De Keizers-
de aankleeding
lan den vorigen
lijk korten duur
k (uit een brief
ij tenminste op
ogelijkheid van
rekening komt
lonig en Kuyper
resentelijst geen
uderling waren,
venwel mandaat
ze toch op deze
te betreft, is het
discussie over de
zijn, nog konden
gewimpeld; men
dat de afvaardig-
al ook waar de
s, dat de synode
or deze nieuwe
den benoemd.
ter wees op de
oeming van een
ng van de eerste
teruimen tijd in
den tijd met zijn
oeming van een
en van hoop en
tieve figuur, die
er interessekring
voordigen en onze
voorzitter.
esproken tot den
ot, die thans in
als adviseerend

lid voor de zendingszaak opgenomen. Eveneens geschiedt
met de zendingsdeputaten.

Ingekomen stukken.

De praeses deelt mede, dat vele ingekomen stukken
ter tafel zijn. Waar evenwel slechts tot 31 Aug. 1936
de termijn voor inzending van stukken van kerken en
personen heeft opengestaan, en deze synode hoofdzake-
lijk voor een bepaald punt is samengekomen, meent het
moderamen, dat kerken en personen van buiten de
synode niets op het agendum kunnen zetten. Aldus
wordt besloten. Wel kunnen leden of bestaande depu-
taatschappen bepaalde punten betreffende loopende
zaken ter sprake brengen. Enkele ingekomen missives
inzake de verhouding tusschen kerk en staat in Duitsch-
land zullen, indien de zaak ook door synodeleden ter
sprake gebracht wordt, naar den inhoud kunnen dienen
voor de vergadering in comité; want aan deze zaak
„zit nog al wat vast”.

Zendingshoogleeraar.

De kwestie van voordracht en benoeming wordt in
comité behandeld; ik verwijs daarom voor dit punt
naar het officiële verslag. Als dit nummer verschijnt
zullen onze lezers reeds weten wie benoemd is. Ook
wij hopen, dat Dr J. H. Bavinek inzake de op hem
uitgebrachte benoeming met vrede voor eigen conscientie
zal kunnen beslissen, en dat, neemt hij ze aan, deze
beslissing dienstbaar moge zijn aan den opbouw van
het gereformeerde leven en aan de rechte bestudeering
en behartiging van de zaak der zending, die door den
Heere Christus ons is opgedragen. De Breukelaar uitte
den wensch, dat met name de elenctiek, en de beginse-
len der theorie van de zending, benevens de geschiedenis
met name der Nederlandsche zending als vakken den
zendingshoogleeraar zouden worden opgedragen. Met
Dr Bavinek zal ingeval van aanvaarding der benoeming
over een en ander worden gesproken. Ook de kwestie
eener betere opleiding van zendingsarbeiders zal de
aandacht moeten hebben.

Comité.

Veel punten zijn in comité-vergaderingen ter tafel ge-
bracht; hoe interessant de stof ook moge zijn, we moeten
er over zwijgen.

K. S.

Beantwoording van doopvragen. (II. Slot.)

Gelijk onze lezers reeds uit de verwijzing naar Rutgers
zullen hebben afgeleid, meen ik, dat de doopvader in
kwestie tegenover den liturg, verleden week bedoeld,
ongelijk heeft, en de liturg tegenover hem en ook tegen-
over zijn vrouw recht gehandeld heeft.

Het is waar, dat de doopvader terecht er op wijzen
kon, dat bij huwelijksbevestigingen herhaaldelijk ook
van de niet-gereformeerde partij officieel een jawoord
gevraagd wordt door de kerk. Maar dit geeft hem nog
niet het recht, daaruit de consequentie te trekken, die
hij verleden week daaraan bleek te verbinden. Toe-
gegeven zij, dat op het punt van kerkelijke huwelijks-
bevestiging, met name wat de z.g. gemengde huwelijken
betreft, inderdaad nog veel duistere punten zijn en
dat de practijk van de ééne plaatselijke kerk verschilt
van die der andere. Eveneens worde erkend, dat over
de bestaande verschillen in de kerkelijke praxis in dezen
nog wel eens gesproken worden mag. Het is misschien
voor meer dan één nog wel de vraag, of het kerk-
rechtelijk verantwoord is, van een niet-gereformeerde
partij in den dienst des Woords een officieel antwoord
te vorderen op officieel gestelde vragen, van dezelfde
redactie, als óók voor leden der kerk ontworpen is. De
opweping van deze vraag moge geen aanleiding worden
tot een bestraffing, als enkele jaren geleden in de
Paaschweek De den Houting heeft mogen ondergaan.
Men kan toch deze vraag stellen, zonder daarmede de
consequentie te willen trekken, dat de kerk tegenover
huwelijken tusschen een gereformeerde en een niet-
gereformeerde partij werkeloos zou hebben te staan,
of aan het verzoek tot het doen van een „christelijk
gebed” niet zou mogen voldoen. Er zijn toch verscheiden
manieren denkbaar, waarop aan dit verzoek voldaan
kan worden, alleen dan maar op een andere manier
dan voor de normale gevallen gebruikelijk is. De manier
is thans deze, dat van alle huwelijken wordt beweerd,
dat „geen wettig bezwaar van de zijde der gemeente
is ingebracht”. Maar de onderstellingen van deze plech-
tige verzekering zijn ten aanzien van de gereformeerde
partij heel anders dan ten overstaan der niet-gerefor-
meerde.

Maar dit blijve verder rusten.

De vraag, die ons hier interesseert, is deze: stèl eens
even, dat de kerk inconsequent was, met name dan in
het stellen van huwelijksvragen en daarnaast van
doopvragen, is dan daarmede reeds beslist, dat het
inzake die doopvragen een anderen kant uit moet? De
vraag stellen is haar beantwoorden; want het zou wel
eens zóó kunnen zijn, dat men dan inzake de huwelijks-
vragen zijn standpunt dient te herzien. De doopvader
zelf zal dit onmiddellijk toestemmen.

Intusschen — en hiermee komen we tot een ander
punt — is het nog niet noodig, de kerk in dezen van
inconsequentie te beschuldigen, zelfs niet met de be-
staande toestanden en gewoonten inzake gemengde
huwelijken voor oogen. Immers, bij een huwelijksbevesti-
ging wordt een christelijk gebed van de gemeente ge-
vraagd, en afgedacht van de manier, waarop men de
vragen stelt, kan de kerk, zoodra ze maar van beide
partijen zekerheid kreeg omtrent hun begeerte in dezen,
en voorts hen voor de quaestieuze punten-in-geding
„kent”, dit gebed doen. Het niet-vragen van het gebed
der kerk zou miskenning zijn van den ernst van het
huwelijk en van de verplichting om openlijk God den
Heere en „Zijn heilige gemeente” daarin te erkennen.

Bij de bediening van den doop daarentegen gaat het
om het toedienen van een sacrament; en deze bediening
is afhankelijk van bepaalde beloften van ouders of
getuigen. Dit beteekent reeds dadelijk een ingrijpend
verschil. Bij het huwelijk kan men niet de ééne partij
vervangen door een getuige. Wie geen jawoord van
zijn aanstaande vrouw of van haar aanstaanden man
heeft, kan bezwaarlijk den stoel, die in dat geval open
blijft voor den huwelijksgehoort, laten innemen door een
getuige. Zelfs in gevallen van een huwelijk „met den
handschoen” moet zekerheid verkregen zijn omtrent het
jawoord van de afwezige partij. Bij de bediening van
den doop worden echter garanties gevraagd van den
ja-zegger in kwestie zelf. Garanties inzake verbonds-
handelingen binnen het raam van het doopende kerkelijk
instituut.

Daar komt bij, dat de vragen, die bij den doop gesteld
worden, in feite de geloofsbelijdenis onderstellen. Prof.
Bouwman („Gereformeerd Kerkrecht”, Kampen 1934,
dl. II, bldz. 302 vv.) stelt de vraag, waartoe het dient,
dat in de tweede doopvraag instemming geëischt wordt
met de leer der kerk. „Is deze eisch” — zoo vraagt
hij — „een controle op de leden der kerk, die reeds
belijdenis des geloofs gedaan hebben? Staat deze belijde-
nis gelijk met de eenmaal afgelegde geloofsbelijdenis?”
Prof. Bouwman antwoordt hierop — in een polemiek
tegen Dr v. d. Vaart Smit — dat de geloofsbelijdenis
niet het eerste deel van het sacrament is, maar alleen
een noodzakelijke vereischte voor het ontvangen van
den doop, omdat de doop ingesteld is voor de geloovi-
gen. Aan dezen regel houdt men degenen, „die van
uit het heidendom of uit kringen, die vervreemd zijn
van de kerk, tot het geloof in Christus komen”. Wat
voorts de kleine kinderen betreft, wordt door de ouders
bij den doop het geloof beleden, „maar niet in dien
zin, zooals zij vroeger, toen zij zich openlijk temidden
van de gemeente aan den Heere Christus verbonden,
en toegang verkregen tot het sacrament des avondmaals,
belijdenis deden. Die belijdenis was een persoonlijke,
en kan nooit in dien zin worden herhaald. Als de be-
antwoording der doopvragen gelijk stond met een per-
soonlijke geloofsbelijdenis, zou zij op gezette tijden van
alle leden der kerk moeten worden gevraagd. Doch
dit is niet het geval. Zij is te vergelijken met den
eisch der kerk tot instemming met de belijdenis van
hen, die eenig ambt in de kerk bekleeden, en de be-
doeling is in dit geval, dat de kerk een waarborg
bezitte, dat de gedoopte kinderen in den weg des Heeren
worden onderwezen. Om die reden is het ook geheel
verkeerd, uit deze belijdenis af te leiden, dat de moeder
persoonlijk bij den doop moet tegenwoordig zijn”. Daar-
uit blijkt dus, dat het gevraagde antwoord, ofschoon
het zelf geen eigenlijke geloofsbelijdenis is, dan toch
daarop rust, en daarvan een nadere precisering is.
„De doopouders treden op voor het zaad der gemeente,
en daarom is het in de orde, van hen te vragen, hoe
zij zelf staan voor de leer der kerk.” Letterlijk schrijft
Prof. Bouwman, dat deze tweede doopvraag „van de
bondouders vraagt om voor het aangezicht Gods in
tegenwoordigheid der gemeente hunne belijdenis te
vernieuwen”. Heeft Prof. Bouwman hierin gelijk,
dan kan de niet-gereformeerde partij in de doopen-
de kerk (de christelijke kerk „alhier”) geen ja
op de doopvragen zeggen, want als ze dat kon, had ze
in die kerk belijdenis moeten doen. Bij den doop wordt
niet maar door de kerk een informatorisch onderzoek
ingesteld, doch worden „stipulatiën” aangegaan. En
daarom is het geval anders dan bij het huwelijk. Bij
het huwelijk verneemt de kerk allereerst, wat de ge-
gadigden elkaar beloven; bij den doop evenwel, wat
de ouders aan God en mitsdien aan de kerk
beloven.

Men lette hierbij ook op de derde doopvraag, waarbij
men op zich neemt, het kind „in de voorzeide leer” te
onderwijzen en te doen onderwijzen. Maar de niet-gere-
formeerde partij kan dit niet beloven, want anders
zou ze in die bepaalde kerk belijdenis hebben kunnen
doen. Temeer, waar dit „onderwijzen” iets meer is dan
„dogmatisch” onderwijs; het is een onderwijzen met leer
en eigen levenswerk, — en daad. Natuurlijk blijven hier
allerlei kwesties over, met name voor wat die gevallen
betreft, waarin iemand van plan is, met zijn eigen
vroegere kerkinstituut te breken, of ook in gevallen
als vroeger zich voordeden, als in een bepaalde plaats
een gereformeerde kerk A of B was. Zulke uitzonde-
ringsgevallen echter mogen geen aanleiding worden
voor het veranderen van den regel, die voor normale
gevallen te stellen zal zijn. Men moet van den gewonen
regel concludeeren voor buitengewone gevallen, en
niet omgekeerd; en het geval, waarop de doopvader
in kwestie doelde, was er één, waarin de niet-gerefor-
meerde partij er niet aan dacht, te breken met het
instituut, waartoe zij tot nog toe behoorde.

Dit tweede punt brengt ons nog op een derde. Er
komen gelukkig al meer kerkeraden, die in geval van
gemengde huwelijken den regel volgen, dat aan de
niet-gereformeerde partij, vóórdat men de huwelijks-
bevestiging toestaat, concrete vragen worden gesteld
met betrekking tot de toekomst van het huwelijksleven.
Voor wat de opvoeding der kinderen betreft, gaan
zulke vragen uiteraard niet verder dan het vorderen
der belofte, dat men zal toestaan, dat de te ver-
wachten kinderen in de Gereformeerde Kerk zullen
gedoopt worden, en dat de niet-gereformeerde partij
de gereformeerde niet zal hinderen in de uitoe-
fening van de kerkelijke plichten enz. Nu is het toe-
staan van een doop in een Gereformeerde Kerk iets
anders dan het „op zich nemen” van de verplich-
tingen, die de derde doopvraag stelt. En het „niet
(Zie vervolg op blz. 260.)

Strijders voor het leven!

Vreemd schijnt ons het gedrag van den profeet
Eliza in het sterfhuis te Sunem. (2 Kon. 4:29—37.)

Wij zouden óók een woord tot de bedroefde
moeder gehad hebben. Wel gecondoleerd, Moed-
dertje! zouden wij hebben gezegd, ja, het leven
is niet veel! Je kind is voor veel bewaard, jong
gestorven — vroeg bij God! De profeet doet gansch
anders. Zijn handelingen komen ons bizar voor!
Hij klimt op het bed en legt zich voorzichtig
over het gestorven kindje heen. De man Gods
legt zijn oogen op de gebroken kijkers van den
jongen, zijn mond op de blauwe lippen, nog ge-
opend om de laatste benauwde zucht uit te stooten,
hij neemt die stijve handjes in zijn sterke mannen-
handen. Wij vinden dat om van te huiveren, te
griezelen. Eliza heeft de deur dan ook afgesloten;
hij kan er geen menschen bij hebben, zelfs geen
overlast van vrome menschen. Die schijnbaar aan-
stootelijke handelingen van den profeet hebben
diepen zin: hij maakt zich één met den jongen,
één dood, één leven! Hetzelfde had de moeder ge-
daan met het kind in zijn doodsstrijd, het lag op
haar school, hart aan hart, één pijn, één benauwd-
heid, één sterven! Maar de vereniging met de
natuur kan het leven niet behouden, wel de ver-
eeniging met de genade. Neen, Eliza is geen toove-
naar, hij schrijft aan zijn lichaam geen bijzondere
krachten toe. Maar hij heeft van God een ambt,
een dienst gekregen, den dienst om Gods Ontfer-
ming ten leven te verkondigen. Nu is het alsof hij
naar den hemel roept: O God, hier ligt uw knecht
Eliza, hij is dood. Als één van Uw beloften gedaan
aan een vrouw op een dorpje niet wordt vervuld,
dan is Uw Waarheid krachteloos geworden. Als
ook maar de geringste van Uw beloften ter aarde
valt, dan is onze hoop weg, onze verwachting
vergaan voor de eeuwigheid en voor den tijd.

Wij zien hier een schaduw van wat Christus
voor ons gedaan heeft. Om ons te behouden heeft
Hij Zich volkomen met ons vereenigd. Hij kwam
op aarde met een lijfje en zeltje juist als onze
baby's. Hij is aan het kruis gestorven onzen vollen
dood. Nog heden is Hij niet de Heiland-op-een-
afstand, maar vereenigt Hij Zich in Zijn genade
met ons leven zóó wezenlijk en werkelijk als onze
stoutste verwachtingen te boven gaat. Dit is het,
waarbij de Catechismus in zijn beschrijving zich
in woorden als uitput: met Zijn Godheid, Majesteit,
Genade en Geest wijkt Hij nimmer meer van
ons. De Heiland is geen Ahasveros die in een
goede bui wel zoo minzaam is het puntje van zijn
scepter ons toe te reiken, Hij heeft Zich in ont-
ferming veréénigd met het menschenleven.

Wij zien hier ook wat onze roeping is, hoe wij
in Gods kracht een zegen kunnen zijn voor onze
omgeving, voor de maatschappij, voor ons volk.
Niet door een spreukje op te zeggen of een for-
mule te prevelen. Maar door ons volkómen te
geven. Met een kaartje p.f. of p.c. zijn wij niet
klaar. Alleen de overgave, de volle toewijding
van onzen persoon aan God in Zijn Ontferming
ten leven en zoo aan den naaste, kan ten zegen zijn.

Zijn wij zulke strijders voor het leven geweest?
Ach, het lijkt er niets op! Wij hebben achter ons
kathedertje gestaan en stichtelijke woorden ge-
sproken. Wij hebben de menschen gecondoleerd.
Maar wij zijn op een afstand gebleven, waardig,
deftig, gereserveerd! Als de ellende niet dicht bij
ons vleesch kwam, hebben wij er ons niet veel van
aangetrokken. Wij zijn op onzen Karmel gebleven
en hebben aan de Sunamietische een kaartje ge-
stuurd met een postzegel van 1½ cent! Zoo allent
zijn wij wel, o ja! Maar Eliza zouden wij wel van
dat bed in de sterfkamer af willen trekken! Man
Gods, man Gods, zouden wij willen roepen, laat
dat kind toch in den hemel! Als u hem opwekt,
moet hij straks met zijn moeder vluchten voor
den honger en zeven jaar wonen in der Filistijne-
land. (2 Kon. 8:1—6). Hij is zoo heusich beter af
bij de groote schaar van kinderen om Gods troon!

Wij slappen echter wel wat gauw over de aarde
heen en daarmede over het evangelie heen! Dit
aardsche leven is geen omweg dien God ons laat
maken naar den hemel, geen overbodig opont-
houd. Maar het heeft gróóte beteekenis! Hier op
aarde kunnen wij doen wat wij in den hemel niet
kunnen doen: vromelijk tegen de zonden, den
duivel en zijn gansche rijk strijden en overwin-
nen! Hier kunnen wij kinderen voortbrengen, die
den Heere eeuwig zullen loven en prijzen. Hier
kunnen wij zondaren spreken van Jezus, hen als
bij de hand leiden tot Hem. Wat men hoort en
ziet op aard, is ons christlijk hart WEL waard!
Het is al de liefde van ons hart waardig om hier
in alle verhoudingen Gods ontferming ten leven
te verkondigen!

Christenen behooren vóóran te staan in den
strijd voor het leven!

Christenen behooren allerwege bekend te staan
als strijders voor het leven!

N. B.